

ПОРЯДОК застосування заходів виховного впливу

1. Цей Порядок визначає процедуру застосування заходів виховного впливу в закладах освіти всіх типів і форм власності, крім тих, які забезпечують здобуття освіти дорослих, у тому числі післядипломної освіти.

Варто відзначити, що застосування заходів виховного впливу до сторін булінгу (цькування) є обов'язковим незалежно від результатів здійснення провадження в справі про адміністративне правопорушення за статтею 173-4 КУпАП (адміністративного розслідування поліцією, протоколу, рішення суду), адже заява або повідомлення про випадок булінгу (цькування) є свідченням певних проблем у міжособистісних відносинах учасників освітнього процесу та вимагають адекватного та своєчасного реагування на них. Такі проблеми негативно впливають на безпеку освітнього середовища, не сприяють академічній успішності та можуть мати негативні наслідки в майбутньому для сторін випадку булінгу (цькування).

2. Заходи виховного впливу - заходи, які застосовуються під час освітнього процесу щодо сторін булінгу (цькування) та забезпечують корекцію їхньої поведінки, зокрема виправлення деструктивних реакцій та способів поведінки у міжособистісних стосунках.

3. Заходи виховного впливу до сторін булінгу (цькування) в закладі освіти застосовуються з метою:

відновлення та нормалізації відносин між сторонами булінгу (цькування) після відповідного випадку;

недопущення повторення випадку булінгу (цькування) між сторонами булінгу (цькування);

загальної превенції випадків булінгу (цькування) у закладі освіти.

Звертаємо увагу, що п. 3 цього Порядку в повній мірі окреслює мету застосування заходів виховного впливу та вказує на кінцевий результат їх застосування. Таким чином, обираючи відповідні заходи в кожному конкретному випадку, варто керуватись переконанням, що їх застосування сприятиме досягненню вказаної мети.

Формалізм при виборі та реалізації заходів виховного впливу не сприятиме досягненню поставленої мети. Крім того, для організації системної роботи щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) застосування заходів виховного впливу має реалізовуватись паралельно з запланованими заходами щодо усунення причин випадку булінгу (цькування) та іншими заходами згідно з протоколом засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування).

4. Необхідні заходи виховного впливу до сторін булінгу (цькування) визначає комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти, зокрема:

мету, конкретні завдання, зміст, методи та форми заходів виховного впливу;

критерії визначення співвідношення між запланованими та отриманими результатами заходів виховного впливу.

Моніторинг ефективності застосування заходів виховного впливу до сторін булінгу (цькування) та необхідність їх коригування визначає комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти на черговому засіданні.

Звертаємо увагу, що під час вибору конкретних заходів виховного впливу слід враховувати можливість виміряти результат їх застосування. Перед початком застосування заходів варто виміряти та описати поточний стан, на який спрямовано виховний вплив, та кінцевий результат застосування цих заходів - цю інформацію мають відображати критерії визначення співвідношення між запланованими та отриманими результатами заходів виховного впливу.

Під час першого засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) та вибору заходів виховного впливу в кожному конкретному випадку в протоколі засідання варто визначити відповідальних за реалізацію кожного конкретного заходу та строки їх виконання з урахуванням об'єктивних факторів, строк проведення моніторингу ефективності застосування обраних заходів та відповідального за його проведення, дату наступного засідання комісії з метою розгляду результатів моніторингу та прийняття рішення щодо доцільності подальшого застосування заходів виховного впливу.

Моніторинг ефективності застосування заходів виховного впливу здійснюється відповідно до критеріїв визначення співвідношення між запланованими та отриманими результатами заходів виховного впливу.

5. Заходи виховного впливу реалізуються педагогічними (науково-педагогічними) працівниками закладу освіти, фахівцями служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді із залученням необхідних фахівців із надання правової, психологічної, соціальної та іншої допомоги, в тому числі територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України та інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування).

Суб'єкти реагування на випадки булінгу (цькування) в закладах освіти під час реалізації заходів виховного впливу діють в межах повноважень, передбачених законодавством та цим Порядком.

6. Психологічний та соціально-педагогічний супровід застосування заходів виховного впливу у групі (класі), в якій (якому) стався випадок булінгу (цькування), здійснюють у межах своїх посадових обов'язків практичний психолог та соціальний педагог (за наявності) закладу освіти, зокрема:

діагностику рівня психологічної безпеки та аналіз її динаміки;

розробку програми реабілітації для потерпілого (жертви) та її реалізацію із залученням батьків або інших законних представників малолітньої або неповнолітньої особи;

розробку корекційної програми для кривдника (булера) та її реалізацію із залученням батьків або інших законних представників малолітньої або неповнолітньої особи;

консультативну допомогу всім учасникам освітнього процесу;
розробку профілактичних заходів.

У разі відсутності практичного психолога та соціального педагога в закладі освіти супровід застосування заходів виховного впливу у групі (класі), в якій (якому) стався випадок булінгу (цькування), здійснюють працівники служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Варто зазначити, що слід уникати випадків, коли заходи виховного впливу обмежуються заходами, які виконує практичний психолог та(або) соціальний педагог закладу. Для досягнення мети застосування заходів виховного впливу, зазначеного у п. 3 цього Порядку, має бути організована системна робота із залученням учасників освітнього процесу групи (класу), де стався випадок, зокрема батьків здобувачів освіти або осіб, які їх замінюють.